

Opstellen gemeentelijke visie toekomstperspectief Area

Plan van aanpak

Februari 2012

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Aan bureau KplusV organisatie-advies te Arnhem is vorig jaar opdracht verstrekt om een evaluatie uit te voeren met betrekking tot het functioneren en presteren van Area en de samenwerking tussen en met de drie opdrachtgevende en aandeelhoudende gemeenten Coevorden, Emmen en Hoogeveen in de afgelopen vijf jaar.

Het eindrapport met betrekking tot het evaluatie-onderzoek is op 21 februari 2011 afgerond en aan de drie colleges en Area toegezonden voor bestuurlijke besluitvorming in de colleges en gemeenteraden.

Het eindrapport schetst op hoofdlijnen het toekomstperspectief rond Area. De uitkomsten maken voor dat onderdeel duidelijk dat een nadere gemeentelijke visie wenselijk is en bevat daarvoor de aangrijpingspunten. Bij de drie gemeenten bestaat de behoefte om vanuit een breed perspectief bekeken de gemeentelijke visie op haar zorgtaak in de afvalketen, mede bezien in relatie tot de toekomst van Area, vorm te geven. Daarnaast is sprake van een aantal actuele hiermee samenhangende onderwerpen die gelijktijdig hierbij in beschouwing genomen dienen te worden.

Het voorgaande maakt het nodig apart opdracht te verstrekken voor het op te stellen visiedocument van de drie gemeenten gezamenlijk. De op te stellen gemeentelijke visie zal ter besluitvorming en vaststelling aan de gemeenteraden worden voorgelegd. De samenhang tussen het proces van het op te leveren visiedocument en het reeds opgeleverde evaluatierapport is schematisch geschetst in bijlage 1.

1.2 Plan van aanpak (PvA)

Voorliggend document bevat de aanpak voor de op te stellen visie van de drie gemeenten gezamenlijk.

Daarnaast bevat het PvA de uitgangspunten voor de aan bureau KplusV te geven vervolgoopdracht voor de op te stellen gemeentelijke visie. De visie is gericht op de periode 2011-2015 en moet zijn voorzien van een deugdelijke onderbouwing en waar mogelijk heldere bestuurlijke keuzes.

2 Doel en uitgangspunten

2.1 Doel van de op te stellen visie

Doel:

Het eindrapport geeft aanleiding om de gemeentelijke visie op haar zorgtaak met betrekking tot huishoudelijk afval in relatie tot de toekomst van Area in breder verband in beschouwing te nemen en vast te leggen. Ook een aantal hiermee in samenhang te beschouwen onderwerpen, zoals de relatie tot Attero/Stivam, het vermarkten van afval enz., zoals verwoord onder uitgangspunten opdracht, maakt deel uit van het op te stellen visiedocument.

2.2 Uitgangspunten opdracht.

Het toekomstperspectief voor Area is in de eindrapportage evaluatie Area 2006-2010 op hoofdlijnen weergegeven en dient nader met feiten te worden onderbouwd en uitgewerkt in een concrete gemeentelijke visie langs de volgende lijnen:

Beschrijf de rol en verantwoordelijkheid van de gemeenten gezien vanuit en in samenhang met de **gemeentelijke zorgtaak in de afvalketen** en betrek daarin de volgende kaders:

- **Ontwikkelingen in de afvalketen**
  - Gemeentelijke zorgtaak obv Wet Milieubeheer
  - Landelijk Afvalbeheerplan II
  - Brief Staatssecretaris Atsma
  - Overschot verbrandingscapaciteit
  - Producentenverantwoordelijkheid
- **Bestaande beleidskader huishoudelijk afvalbeheer**
  - Gemeentelijk kaderplan afvalstoffen
- **Belangen/rollen gemeenten in afvalbeheer**
  - Attero (klantenbinding/aandeelhoudersbinding/overname aandelen Attero)
  - Stivam in relatie tot vermarkten restafval contract
  - Werkgroep Markerein in relatie tot Afvalsturing Drenthe
- **Consequenties ontwikkelingen tav gemeentelijke taak in de afvalketen**
  - Belang beleidsmatige regierol gemeente
  - Beleidsuitgangspunten afvalbeheer: duurzaamheid, bronscheiding
  - Afvalverwerking: inbesteden of aanbesteden

Beschouw het voorgaande in samenhang met de in de in het eindrapport opgenomen uitgangspunten en conclusies rond het hoofdstuk toekomstperspectief Area en leg dit vast in een visie die recht doet aan de belangen van de drie gemeenten.

Dit hoofdstuk vormt het uitgangspunt voor de te beschrijven gemeentelijke visie met betrekking tot de toekomst van Area aan de hand van de meest belangrijke conclusies uit dit hoofdstuk, namelijk:

A Vervreemden wordt niet als een serieuze optie gezien.

1. Geef op basis van objectieve maatstaven aan of vervreemding wel of geen optie zou kunnen zijn.
2. Geef een duidelijk alternatief of alternatieven (al dan niet overheidsgedomineerd) met onderbouwd keuze model op basis van voor- en nadelen, afgestemd op het feitelijk functioneren van Area en de situatie in/rond het Areagebied.
3. Geef aan welk model als meest wenselijk wordt beschouwd voor de Areagemeenten.

B Toetreding van andere Drentse gemeenten is op korte termijn niet te verwachten

1. Geef gemotiveerd aan waarom niet en welke kansen er liggen.
2. Breng de consequenties voor de drie gemeenten in beeld.
3. Geef strategie voor het te voeren beleid.

C Door kwetsbaarheid bedrijf lijkt schaalvergroting op onderdelen nodig en biedt dat meer perspectief dan taakuitbreiding.

Maak duidelijk in welke vorm schaalvergroting vanuit gemeentelijk oogpunt bezien gewenst zou zijn, wat de consequenties hiervan zijn en beschouw dit in samenhang met kansen/voordelen/omstandigheden op het gebied van:

- a. logistieke route- en/of gebiedsoptimalisatie
- b. kostenefficiëntie
- c. marktconformiteit tarieven (in samenhang met tarievenbeleid/dividend policy)
- d. professionaliteit
- e. investeringspotentie.
- f. gewenste schaalgrootte
- g. participatie afvalverwerking
- h. Heroriëntatie productpakket

Toelichting mbt punt h.: Beoordeel hierbij de effectiviteit en efficiëntie van de aan Area opgedragen taken. Dit in relatie tot de beleidsvisie van de gemeenten om minder dan wel juist meer niet-inzamelgerelateerde taken exclusief aan Area op te dragen dan wel zelf in de markt te zetten.

D Bestuurlijke visie gemeenten inzake behoud regionale identiteit en gewenste zeggenschap is bepalend voor de keuze van schaalvergroting, alsmede voor de intensiteit en juridische structuur waarin deze wordt vastgelegd.

Geef in relatie met het gestelde onder A t/m C deugdelijk onderbouwd aan welke gemeentelijke visie het meest passend zou zijn met betrekking tot mogelijke keuzerichtingen waarbij behoud regionale identiteit en zeggenschap op voorhand geen doel op zich behoeven te zijn.

2.3 Eindproduct: Een visiedocument.

Het eindproduct is een document waarin een duidelijke richting is gegeven voor de door de drie gemeenten in samenspraak met de gemeenteraad vast te stellen bestuurlijke visie waaruit conclusies zijn te trekken voor de toekomst. Dit alles bezien vanuit de positie die de gemeenten innemen ten aanzien van de afvalketen en in het bijzonder in de relatie tot Area.

De visie is gericht op de periode 2011-2015 en moet zijn voorzien van een deugdelijke onderbouwing en waar mogelijk heldere bestuurlijke keuzes.

De beschreven visie is tevoren door het adviesbureau inhoudelijk afgestemd met de betrokken portefeuillehouders (lijn opdrachtgever en eigenaar) van de drie gemeenten.

Oplevering document analoog in drievoud en digitaal aan de drie gemeenten na verkregen instemming Stuurgroep.

3 Projectorganisatie en planning

3.1 Projectorganisatie

- Opdrachtgever voor deze vervolgoopdracht zijn de gemeenten Emmen, Hoogeveen en Coevorden. De gemeente Hoogeveen treedt op als gemandateerd opdrachtgever en fungeert tevens als aanspreekpunt voor het adviesbureau.
- Er is een Stuurgroep geformeerd waarin namens de drie gemeenten de gemeentesecretarissen zitting hebben. De Stuurgroep wordt bijgestaan door een ambtelijke werkgroep waaraan door elk van de gemeenten met één vertegenwoordiger wordt deelgenomen. De taken van de Stuurgroep:
  1. Vraagt offerte en geeft na instemming colleges opdracht voor het extern op te stellen visiedocument.
  2. Beoordeelt het concept visiedocument en brengt daarover advies uit voor besluitvorming in de colleges en gemeenteraden.
- De ambtelijke werkgroep verleent het adviesbureau ondersteuning bij het uitwerken van de kaders die betrekking hebben op de gemeentelijke zorgtaak in de afvalketen.
- Het adviesbureau rapporteert het concept aan de Stuurgroep en na verkregen instemming wordt het verzonden aan de colleges van de drie gemeenten.

2.2 Planning

Wk: 11 (12/3)	Opvragen offerte KplusV
Wk: 12	Beoordelen offerte door Stuurgroep (schriftelijke ronde)
Wk: 15-16	Besluitvorming colleges eindrapport (vka) + besluitvorming opdracht adviesbureau voor op te stellen visie
Wk: 17	Opdracht aan KplusV
Wk:18-23	Opstellen concept-visie, uitwisseling documenten met ambtelijke werkgroep, inhoudelijke afstemming met portefeuillehouders (opdr.gev./lid AvA)
Wk:25(18/6)	Beoordeling concept-visie Stuurgroep
Wk:26	Aanpassing concept
Wk:35	Zienswijze Area plenair met Stuurgroep
Wk:36(3/9)	Toezening definitief concept aan de drie gemeenten
Wk:38	Besluitvorming colleges
Wk:40	Presentatie KplusV van evaluatierapport en visiedocument aan gemeenteraden Coevorden, Hoogeveen en Emmen

Bijlage 1. Proces Evaluatie en Toekomststrategie Area

